

nens yta, ursprungligen temmeligen jämn, har lidit genom afflagringar, som borttagit en del af ristningen . . . Runorna och den öfriga ristningen tydliga.»

Inskrift, enligt Upmark:

... **al fapir : at . sun : runar**

... *fadīr at sun runar*

»... fadern efter sonen runor.»

Till läsningen: »**al** skulle möjligen kunna vara **au**, då ett **k** finge ifyllas . . . Sista runan troligen **r**, men som öfre delen saknas, så ej fullt säkert» (Upmark).

224. Grödbby, Sorunda sn, Sotholms hd.

Pl. 111, 112. Pl. 2: B 684.

Litteratur: B 684, L 837. J. Bureus, F a 13, s. 380; Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta Sudermanniae, Vita Theodorici (1699), s. 465; P. Dijkman, Historiske Anmärkningar (1723), s. 144 f.; O. Celsius, Svenska runstenar 1, s. 347; N. R. Broeman, Sagan om Ingwar Widtfarne (1762), s. 162; R. Dybeck, Svenska runurkunder 1 (1855), s. 18 not; G. Upmark, Sotholms härad 4, s. 29; S. Boije, Anteckningar (ATA).

Äldre avbildningar: P. Helgonius (Peringskiöld a. a. och B 684); Brate (i ATA).

De båda runstenarna vid Grödbby stå i södra sluttningen av en icke uppodlad backe NV om gårdarna, omkring 30 m. S om vägen, som från Trollsta och Grödbby leder ut till landsvägen.

I *Ransakningarna* omtalas (o. 1667) »vti Gredby gärde 2 Runstenar». Dryselii förteckning några år senare (1685) upptager endast »en Runsteen i Grödbby gärde, men bookstäfverne mäst förslitne». Peringskiöld anger som stenarnas plats »Gredby norra gärdesbacka». — En anteckning i Bureus' »göthiska» lexikon, F a 13 (»i Sorunda eller Grodhinge och en Saxe») vittnar om att han känt till Sö 224, ehuru den ej finns upptagen i någon av hans samlingar av runinskrifter.

Höjd 1,20 m., bredd 1,12—1,10 m. Ytan är mycket skrovlig och ojämn. Ristningen är ovanligt grovt inhuggen, därför delvis ganska otydlig.

Inskrift:

: ragi : auk : sagsi : auk : tutr : rāistu : stain : pinsa : at : fasta : fapur : sin

5 10 15 20 25 30 35 40 45 50

Raggi ok Saxi ok Dyntr(?) ræistu stæin þensa at Fasta, faður sinn.

»Ragge och Saxe och Dynt reste denna sten efter Faste, sin fader.»

Till läsningen: Bst i 2 **a** är ej fullt säker. Sannolikt stungna äro 3 och 10 **g**, men på den skrovliga ytan är det svårt att skilja mellan vad som är hugget och vad som kan vara naturlig fördjupning. Hst i 9 **a** är en djup spricka. Alla runorna i 16—19 **tutr** säkra. — B 684: 1—4 **igi**, 10 **k**, 16—30 **illr þir·rista·il·**, 35 **n**. Utanför runslingan, mitt på stenen har B 684 **asfara**, av Peringskiöld tolkat »Asiafararen, Asiæ lustratori». Av dessa runor finnas intet spår; redan Dybeck anmärker, att inskriften »saknar det i Bautil upptagna ordet *Asfara*, som här aldrig funnits».¹ — Boije: 1—4 **rigi** (möjligen **ragi**), 10 **g**, 16—30 **tutr : rāistu stain**, 35 **a**. Bautils **asfara** »har säkerligen aldrig funnits». — Brate: 1—4 **ragi**, 10 **g**, 16—30 **tutr : rāistu : stain**, 35 **a**.

Fasti är ett från många inskrifter känt namn, egentligen kortnamn till personnamn på *Fast*- och på *-fastr* (se ovan Sö 212). Även *Saxi* är ett under vikingatiden och medeltiden i Sverige

¹ Ännu i O. Montelius' uppsats *Svenska runstenar om färder österut* (i: *Fornvännen* 1914), s. 103 säges om denna inskrift, att »det sista ordet har, såsom det synes, på goda grunder tolkats som »Asiefarare», ett namn som Faste fått efter sin hemkomst från en färd till Asien».

